

*****

TAALPOST

Redactie: Marc van Oostendorp (Genootschap Onze Taal) en Ludo Permentier (Van Dale Lexicografie bv)

*****

1. Taalnieuws

- De Standaard heeft geteld hoeveel (verschillende) woorden er in één hele krant zouden veranderen ten gevolge van de nieuwe spelling: negen stuks. Toch wordt er nog flink over gedebatteerd.

Detelling in De Standaard: <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1063-480>

Nederlandse leraren zijn ongerust: <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1065-480>

Het webcongres van NRC Handelsblad: <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1066-480>

Moeilijke vragen van Hans van Maanen: <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1067-480>

- Het Groot Dictee der Nederlandse taal is gewonnen door een Vlaamse. De uitzending is nog te bekijken op internet.

Bron: Groot Dictee, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?998-480>

- Abstracte boektitels verkopen beter dan concrete.

Bron: Yahoo!, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?1068-480>

*****

2. Woord van de week: 'schnabbel-Gestapo'

Het woord 'schnabbel-Gestapo' werd begin december gebruikt door Charles Groenhuijsen, correspondent en (op dat moment) beoogd presentator van het NOS Journaal. Hij kenschetste hiermee zijn baas Hans Laroes vanwege diens beleid ten aanzien van de bijbaantjes van journalisten. Laroes beschouwde deze typering als beledigend en achtte haar daarom een grond voor ontslag van Groenhuijsen.

'Gestapo' (een afkorting van 'Geheime Staatspolizei') was de benaming van de geheime Duitse staatspolitie tijdens het naziregime. In het Nederlands wordt dit woord tegenwoordig nogal eens figuurlijk gebruikt, als ongunstige benaming voor een dienst of een persoon die op zeer wrede wijze opereert. Dat zien we vooral in samenstellingen, met name om een politiedienst in een negatief daglicht te plaatsen, bijvoorbeeld 'parkeer-Gestapo' en 'snelheids-Gestapo'. Groenhuijsens 'schnabbel-Gestapo' is een vergelijkbare negatieve aanduiding.

*****

3. Gratis: de woorden van het jaar 2005

Van Dale noteerde ruim vierhonderd nieuwe woorden in 2005. Hoofdredacteur Ton den Boon bespreekt ze in het boekje 'Taal van het jaar vijf'. De tien meest gebruikte nieuwe woorden van 2005 zijn:

1. generatiepact
2. sudoku
3. tsunamislachtoffer
4. reggaeton
5. knorrepos
6. tsunamiwaarschuwing
7. toeslagpartner
8. Cederrevolutie
9. lonsdaler
10. knelpuntenheffing

Het boekje is gratis te downloaden: <http://www.taalpost.nl/texts/archief/pdf/taalvijf.pdf>

*****

Taalpost is een gezamenlijk initiatief van het Genootschap Onze Taal en Van Dale Lexicografie bv. Deze nieuwsbrief wordt op maandag, woensdag en vrijdag gratis per e-mail naar belangstellenden gestuurd. Aanmelden of afmelden als abonnee: <http://www.taalpost.nl>.

*****

van Dale **OnzeTaal**